

Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırmaları 2018 Yılı Raporu

2018 Report of Uylupınar (Early Cibyra) Survey

F. Eray DÖKÜ

 <https://orcid.org/0000-0002-9797-2580>

The entire contents of this journal, *Phaselis: Journal of Interdisciplinary Mediterranean Studies*, is open to users and it is an 'open access' journal. Users are able to read the full texts, to download, to copy, print and distribute without obtaining the permission of the editor and author(s). However, all references to the articles published in the e-journal *Phaselis* are to indicate through reference the source of the citation from this journal.

Phaselis: Journal of Interdisciplinary Mediterranean Studies is a peer-reviewed journal and the articles which have had their peer reviewing process completed will be published on the web-site (journal.phaselis.org) in the year of the journal's issue (e.g. Issue IV: January-December 2018). At the end of December 2018 the year's issue is completed and Issue V: January-December 2019 will begin.

Responsibility for the articles published in this journal remains with the authors.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License.

Citation F. E. Dökü, "Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırmaları 2018 Yılı Raporu". *Phaselis* VI (2020) 217-235. <http://dx.doi.org/10.18367/Pha.20014>

Received Date: 16.09.2020 | Acceptance Date: 23.11.2020
Online Publication Date: 29.12.2020

Editing Phaselis Research Project
www.phaselis.org

Geliş Tarihi: 16.09.2020
Kabul Tarihi: 23.11.2020
Yayın Tarihi: 29.12.2020

PHASELIS

VI (2020) 217-235
DOI: 10.18367/Pha.20014
journal.phaselis.org

Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırmaları 2018 Yılı Raporu

2018 Report of Uylupınar (Early Cibyra) Survey

F. Eray DÖKÜ *

Öz: 2012 yılında Kibyra kentinin erken yerleşimi olarak adlandırılan Uylupınar gölü kıyısındaki Seher Taşı yarımadasında başlayan araştırma süreci, günümüze kadar devam etmiştir. Araştırmaların merkezi olan Uylupınar (Erken Kibyra) yerleşimi, Tunç Çağından itibaren arkeolojik izler verir. Bu alan MÖ VII. yüzyıldan MÖ V. yüzyıla kadar ise bölgenin Demir Çağı merkezi haline gelmiştir. Araştırma süreci Kibyris Bölgesi ovalarında, sayıca fazla höyükler ve çevrelerindeki Roma dönemi kırsal yerleşimlerinde devam etmiştir. 2017 yılı itibarıyla, Burdur ili Çavdır ve Dirmil İlçeleri arasındaki yüksek yaylalar, yeni araştırma alanı olmuştur. Bu yüksek coğrafyada, ovalardan çok daha farklı yerleşim tipleri ve ekonomik hareketliliğin arkeolojik izleri tespit edilmiştir. Yüksek yaylalar, Roma Dönemi hareketli çiftçilerinin yoğun olarak kullandığı geçici ve kalıcı yerleşimleri ile doludur. Bu yerleşimlerle koşut olarak yol güzergahları üzerinde su kaynakları ve yerleşimleri koruyan farklı tanrılara ait kaya kabartmasının belgelenmesi, antik dönem kırsal ekonomisinin ne kadar hareketli olduğunu anlatmaya başlamıştır.

Anahtar sözcükler: Kabalia/ Kabalis, Kibyris, Roma Dönemi, Yüksek Yayla Yerleşimleri, Kaya Kabartmaları, Kaleler

Abstract: The survey, which started in 2012 on Sehertaş peninsula by the lake Uylupınar known as early Cibyra settlement, has continued until today. Uylupınar (Early Cibyra settlement), center of the survey, has been archeologically important since Bronze Age. This area became the center of Iron Age from VIIth century BC to Vth cent. BC. The survey was carried on valleys of Kibyris, a great deal of tumuli and the rural settlement from the Roman Period. High plateaus between Çavdır and Dirmil districts of Burdur have been the center of the survey since 2017. On these high plateaus, archeological traces of different types of settlements and economic mobility has been identified. It is seen that these areas were full of permanent and temporary settlements used by mobile farmers during the Roman Period. Also rock reliefs of different Gods, protecting water sources and settlements, have shown us how rural economy was dynamic in ancient times.

Keywords: Kabalia/Kabalis, Kibyris, Roman Period, Highland Settlements, Rock Cut Reliefs, Fortifications

Kültür ve Turizm Bakanlığı, Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü'nün 591044 sayı ve 13 Temmuz 2018 tarihli izni ile 2018 yılı "Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırmaları" Burdur ili Çavdır ilçesi sınırlarında devam etmiştir. Bu yılki araştırmalar, 1-17 Ağustos 2018 tarihleri arasında, hedeflendiği gibi Çavdır ilçesi sınırları içerisinde Bayır, Anbarcık, Kozağacı, Yazır, Kızıllar, Karaköy, Bölmepınar (Dengere) köyleri ve Söğüt beldesinde sürdürülmüştür. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türk Tarih Kurumu, Kibyra Kazı Başkanlığı ve Suna-İnan Kırac Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Merkezi katkılarıyla yapılabilmektedir. 2017 yılı "Uylupınar (Erken

* Doç. Dr., Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Burdur. eraydoku@mehmetakif.edu.tr | <https://orcid.org/0000-0002-9797-2580>
Çalışma izni ve yardımları için öncelikle Antalya Müzesi Müdürlüğü'ne ayrıca, başta Arkeolog-Restoratör F. Nur Direr Konukman olmak üzere Arkeoloji Bölümü'ndeki tüm araştırmacılara teşekkür ederim.

mekanların ölçüleri tam olarak okunamamıştır. Teras duvarının ölçülebilen uzunluğu 4.90x1.20 m'dir. Teras blokları ortalama 80x50 cm'dir. Köy Gediği mevkiinde MS I. yüzyıl ile MS VI. yüzyıl gibi geniş tarih aralığına yerleştirilebilecek grup *amphora*, *pithos*, açık depolama ve tabaklara ait parçalar bulunur.

Fig. 1a. Köygediği Mevkii
Dioskurlar ve Tanrıça Kabartması

Fig. 1b. Ambarkaya Mevkii
Girlandlı Lahit Teknesi

Fig. 1c. Ambarkaya Mevkii Aslanlı
Lahit Kapağı

Ambarkaya Mevkii (Fig. 1b-c.)

2017 yılında Ambarkaya mevki nekropol alanında bulunan girlandlı lahit tekneleri ve aslanlı lahit kapakları ayrıntılı olarak incelenmiştir. Bu alanda ve 2018 yılında gezilen yüksek yaylalarda izlenen diğer girlandlı lahit teknelerinin üzerinde, yatan aslanlı lahit kapaklarının bulunduğu ve girland Őemasının Balboura kenti lahitlerinde görülen Őemalarla benzer olduğu tespit edilmiştir.

Ovacık Mevkii (Fig. 2a-b)

2017 yılında tespit edilen yerleşim ve kabartmaların eksik ölçüleri bu yılki çalışmalarda tamamlanmış ve tekrar fotoğraflanmıştır. Ovacık mevki, Soğulgan Tepesi'nde gözlenen Herakles kabartması ve Theoi Dikaioi kabartmaları çevresinde tahribata rastlanılarak belgelenmiřtir³. Ovacık mevkiinde yüzev buluntusu olarak ele geçen az miktardadır, bunlardan açık depolama kabına ait rulet bezemeli, kırmızı astarlı örnek MÖ I. yüzyıl ile MS III. yüzyıl arasına tarihlenebilecek bir örnektir.

Çakıryurdu Mevkii (Fig. 2c-d)

Çakıryurdu mevkiinde yapılan incelemelerde kırık girlandlı lahit teknesi görölmüştür. Lahit teknesi parçası 1.47 m x 1.04 m ölçülerindedir. Derinliği 30 cm olan lahit teknesi parçasının girland kalınlığı 10 cm, çelenk kalınlığı 7 cm'dir. Burada da, yukarıda izlenen Ambarkaya yatan aslan kapaklı girlandlı lahitlerle aynı Őema izlenmiřtir⁴.

Fig. 2a. Ovacık Mevkii
Herakles Kabartması

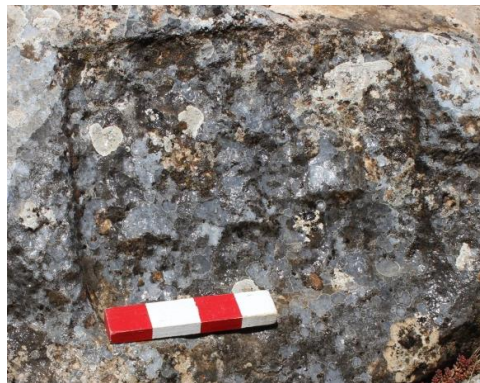

Fig. 2b. Ovacık Mevkii Theoi Dikaioi
Kabartması

³ Dökü 2017, 263; Beceren 2018, kat. no. 128, 138; Dökü 2019, 517; Özüdoğru 2020, 322, 324.

⁴ Dökü 2017, 243.

Fig. 2c. Çakıryurdu Mevkii Girlandlı Lahit Teknesi Parçası

Fig. 2d. Çakıryurdu Mevkii Dioskurlar ve Tanrıça Kabartması

Benzer girlandlı lahitlerin en yoğun bulunduğu alan olan Kozağaç Yaylası Akçayır mevkiinde bulunan yatan aslan kapaklı girlandlı lahitleri ayrıntılı olarak çalışılmış ve diğer yerel tiplerle olan bağlantıları izlenmiştir. Ayrıca burada bulunan Dioskurlar ve Tanrıça kabartmalarının ölçüleri ve fotoğrafları güncellenmiştir⁵.

Dülberler Mevkii (Fig. 2e)

Anbarcık köyü kuzeydoğusunda bulunan Dülberler mevkiinde kayalık alanda Theoi Dikaioi kabartmaları izlenmiştir⁶. Aynı kayalık üzerinde, kuzeybatı yöne doğru bakan, dikdörtgen çerçeve içinde betimlenmiş kabartmalarda yan yana ve cepheden betimlenmiş üç adet erkek kabartması görülür. Üst panel içinde bulunan figürlerin üzerinde detayları ayrıntılı izlenebilen askeri kıyafet bulunur. Göğüs üzerine kadar uzanan *khlamys*'ün kıvrımları ise net olarak görülür. Figürler sağ ellerini omuz hizasında kaldırmış ve arkada çift başlı balta tutarken, sol elleriyle ise kemerleri üzerinde bulunan kamayı kavrarlar. 28x47 cm ölçülerinde çerçeve içerisinde işlenen alt panel içerisinde düz tunik giymiş yukarıdakilere göre daha detaysız işlenmiş 20x8 cm ölçülerinde üç erkek figür izlenmiştir. Bu figürler sağ elleri ile üsttekiler gibi çift başlı balta tutarken, sol ellerini vücutlarına paralel olarak aşağı doğru sarkıtmışlardır. Bellerinde düz bir kemer bulunur. Bacakları ise üst paneldeki figürlere göre daha basit orantısız, dizlerine doğru daha şişkin formda işlenmiştir.

Kabartmaların bulunduğu kayalığın güneyinde sırtlarını kuzeye dönmüş ve kayayı siper olarak kullanan moloz taşlardan oluşan mekan izlerine rastlanmıştır. Alanda yoğun olarak çatı kiremitlerine ve seramik parçaları bulunmaktadır. Dülberler mevkiinde rastlanan mekanların yanlarda az işlenmiş blok kayalar arasında moloz taşlar ile güçlendirilmiş duvarları izlenmektedir. Kapı açıklıkları belirli olan 5 adet mekan, mekanın çevresinde çatı kiremitleri ve taban tuğlaları izlenmektedir. Kayaya sırtlarını veren mekanlar güneybatıya bakmaktadır. 1. mekan 9.20 m uzunluğunda 3.80 m genişliğinde 80 cm duvar kalınlığındadır. 2. mekan ölçüleri okunamasa da 3.80 m genişliğindedir. 3. Mekan 5.40 m genişliğinde 9.10 m uzunluğunda 60 cm duvar yüksekliğindedir. 2. mekan içerisinde dübel deliği gözlenen blok taş belgelenmiştir.

Anbarcık köyü Dülberler mevkiinde ele geçen örnekler tarihleme açısından yeterli kriterler oluşturmamakla birlikte, açık ve kapalı depolamaya ilişkin seramik parçaları tanımlanabilmektedir.

⁵ Corsten 2002, 115-116; Beceren 2018, kat. no. 130-132; Özudoğru 2020, 321.

⁶ 2018 Yılı Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırması Bakanlık Raporu. Ayrıca bk. Beceren 2018, kat. no. 136, 137; Özudoğru 2020, 324.

Fig. 2e. Dülberler Mevkii Theoi Dikaioi Kabartması

Fig. 2f. Kelerli, Yazılıtaş Mevkii Dioskurlar ve Tanrıça Kabartması

Çavdır İlçesi Yazır Köyü Araştırmaları

Kelerli Yazılı Taş Mevkii (Fig. 2f)

Tescilli olan Kelerli Yazılı Taş mevkiiinde, akroter ve antefikslerin izlenebildiği beşik çatı ve mimari formu bir çerçeve içinde Dioskurlar ve Tanrıça kabartması görülmektedir⁷. 84x86 cm genişliğinde çerçeve içerisinde, Tanrıça (39x9 cm) ortada, cepheden ve ayakta betimlenmiştir. Başu örtülü olan tanrıça *khiton* üzerine *khimation* giymiş, sol eli eteğinin bir parçasını tutarken, sağ eli göğsünün üzerinde birleşmiş, olasılıkla elbisesinin bir parçasını veya başka bir objeyi tutmaktadır. Tanrıçanın her iki yanında, atın üzerinde *tunika* giymiş, bir eliyle atın dizginlerini, diğeri eliyle arka aksta lobut?/kılıç? tutan Dioskurlar (41x33 cm) bulunmaktadır. Alınlıkta ise üçgen formu yüz hatlarına sahip bir mask (20x16 cm) izlenir. Kabartmanın seyirciye göre sol yanında 64 cm uzunluğunda beşik çatılı çerçeve içerisinde, 46 cm uzunluğunda 10 cm eninde betimlenen, ayakta ve cepheden verilmiş, *tunika* giyen figürün dirsekten yukarıya doğru kırılan kolu ile dik duran uzun bir mızrağı (38x1.5 cm) tutmaktadır. Sol elinde ise kare formu bir kalkan (9x5 cm) bulunur. Başında ise konik formu başlığı izlenmektedir. Bu kabartmaların izleyiciye göre solunda yazıtın bulunduğu ancak çok önce bu alanın parçalandığı tespit edilmiştir.

Pirenli Mevkii (Fig. 3a)

Yazır köyü Pirenli mevkiiinde kayalık üzerinde daha önce tescilli olan iki adet Likya kaya mezarı gözlenmiştir. Kuzey batı yönüne bakan tek katlı ve tek kapılı işlenen kaya mezarları ilk olarak M. Özsait'in yüzey araştırmalarında tespit edilmiştir.

Pirenli mevkii Likya kaya mezarlarına bakar pozisyonda (kuzeybatı yönünde) doğu-batı doğrultulu *khamosorion* mezar gözlenmiştir. Anakaya podyum üzerine işlenen *khamosorion* 230x110 cm ölçülerindedir. Derinliği 70 cm, yüksekliği 63 cm, kalınlığı 20 cm olan *khamosorion* mezarın yastık kısmı 84 cm'dir.

Yazır Köyü Pirenli mevkiiinde Demir Çağı'na tarihlendirilebilecek içme kaplarından perdahlı, *skyphos* tipi kaplara ait kulp parçaları, Hellenistik Dönem kalıp yapımı ve *echinus* tipi kaseler, Roma Dönemi rulet bezemeli kaplar ve açık günlük kullanım seramikleri alandan geçen seramiklerin niteliğini oluşturur.

Pekmezci Mevkii (Fig. 3b-c)

Yazır köyü Pirenli kaya mezarları kuzeybatısı Pekmezci mevkiiinde *khamosorion* mezar gözlenmiştir. 1.20 m uzunluğunda 67 cm genişliğinde 30 cm derinliğinde işlenen *khamosorion* mezar küçük bireye ait olmalıdır.

⁷ Smith 1997, 3-49; Beceren 2018, kat.no. 76; Özüdoğru 2020, 321.

Pekmezci mevkiinde kayaya işli 30x25 cm alanda 10x10 cm genişliğinde dübel deliği ve 25 cm uzunluğunda akıtma yuvası gözlemlenmiştir. Alanın 5 m üst kotunda 1.70 m uzunluğunda 1.10 m genişliğinde beşik çatılı lahit kapağı izlenir. Kapak çevresinde blok 2 adet podyum blok taşı, 2 adet gövde parçası görülmektedir.

Khamosorion mezar ve kırık lahit parçaları çevresinde moloz taş duvarları izlenen ortalama 8 m uzunluğunda 1.25 m yüksekliğinde ölçülebilen mekan izleri gözlemlenmiştir.

Fig. 3a. Pirenli Mevkii Likya Kaya Mezarları

Fig. 3b. Pekmezci Mevkii Khamosorion Mezar

Fig. 3c. Pekmezci Mevkii Mekan Teras Duvarı

Fig. 3d. Beşkavak Mevkii Dioskurlar ve Tanrıça Kabartması

Beşkavak-Velilerin Taşı Mevkii (Fig. 3d)

Beşkavak-Velilerin Taşı mevki, Pirenli kaya mezarlarının batısında ve mezarlara bakar pozisyonda kayalık alanda Dioskurlar ve Tanrıça kabartması belgelenmiştir⁸. Dikdörtgen panel içerisinde iki Dioskur ve ortada Tanrıça görülür. Tanrıça panelin alt tarafında bir seki üzerinde durmaktadır. *Khithon* veya *khimation*? giymiş Tanrıça 23 cm uzunluğunda 7 cm genişliğinde, seyircinin solundaki Dioskur 22x23 cm, sağındaki Dioskur 25x26 cm ölçülerindedir.

Dioskurlar ve Tanrıça kabartması kuzeydoğusunda, Pekmezci mevkiindeki gibi moloz taş ile yapılmış mekan izlerine rastlanmaktadır. Alanda işlik taşı, yoğun çatı kiremitleri ve Roma Dönemi ve Geç Antikçağ seramik parçaları gözlenmektedir.

Karatepe Mevkii (Fig. 4a)

Yazır köyünde devam eden çalışmalarda köyün kuzeybatısında bulunan ve tescilli yapılmış Karatepe mevkiinde kayalık alanda akroter ve antefiksleri okunan 51x48 cm ölçülerinde beşik çatılı dikdörtgen panel içerisinde üç adet Dioskur şapkası kabartması belgelenmiştir⁹. Dioskur şapkalı soldan 17cm, 11,5 cm ve 12,5 cm ölçülerindedir.

⁸ 2018 Yılı Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzev Araştırması Bakanlık Raporu. Ayrıca bk. Beceren 2018, kat. no. 86; Özudoğru 2020, 321.

⁹ Kültür Envanteri Ek Kitabı 2017, 163; Beceren 2018, kat. no. 90; Özudoğru 2020, 321.

Sarıgüllük Mevkii (Fig. 4b)

Yazır köyü güneyinde Sarıgüllük mevkiinde doğuya bakar pozisyonda 79 cm genişliğinde 27,5 cm uzunluğunda dikdörtgen panel içerisinde Dioskurlar (26,5x35 cm) ve Tanrıça kabartması (26,5x12 cm) gözlenmiştir¹⁰. Panel altında 11,5 cm uzunluğunda üç satır yazıt görülmüştür¹¹. Yazıtın bir kısmı tahrip edilmiş ve önünde kaçak kazı çukuru olduğu belgelenmiştir. Yazır köyü yayla yolu üzerinde köyün güney aksında bahçe içerisinde *khamosorion* mezar tespit edilmiştir.

Fig. 4a. Karatepe Mevkii Dioskur Şapkası Kabartması

Fig. 4b. Sarıgüllük Mevkii Dioskurlar ve Tanrıça Kabartması

Fig. 4c. Deliğinyanı Mevkii Artemis Lagbene Kabartması

Fig. 4d. Deliğinyanı Mevkii Theoi Dikaioi Kabartması

Deliğın Yanı Mevkii (Fig. 2c-d)

Yazır Yaylası, Yazır Gölü doğu kıyısında Deliğın Yanı mevkiinde, göle bakar pozisyonda (batı) üç adet panel içerisinde Theoi Dikaioi kabartmaları gözlemlenmiştir¹². Seyircinin sağında bulunan 52x32 cm ölçülerindeki ilk panel içerisinde üç adet işlenen askeri giyimli figürlerin sol ellerinde balta tuttukları, sağ ellerinde ise ip ile köpek tuttıkları görülmektedir. Ortada bulunan 36x32 cm ölçülerindeki ikinci panel içerisinde askeri giyimli, sol ellerinde balta tutan üç adet Theoi Dikaioi kabartmalarının diğer panelden farklı olarak köpek figürü izlenmemektedir. Solda bulunan üçüncü panelde 45x49 cm ölçülerinde çerçeve içine işlenen figürler askeri giyimli, sol ellerinde balta tutarken köpek betimi bulunmamaktadır. Bu paneldeki tanrılar, diğer panellerde işlenen figürlerden daha büyük olarak işlenmiştir.

Theoi Dikaioi kabartmalarının yaklaşık 500 m kuzeyinde, Yazır Gölü'ne bakar pozisyonda 38x26 cm ölçülerinde tonozlu çerçevesiz bir niş içerisinde, boğa üzerinde oturan giyimli kadın figürü izlenmiştir. Omuzlarda iki yana açık şekilde tasvir edilen figürün Artemis Lagbene olduğu tespit edilmiştir¹³.

¹⁰ 2018 Yılı Uylupınar (Erken Kıbyra) Yüzev Araştırması Bakanlık Raporu. Ayrıca bk. Beceren 2018, kat. no. 87; Özudoğru 2020, 321.

¹¹ Petersen – von Luschan 1889, 171 no. 214.

¹² Özsait 2007, 312; Beceren 2018, kat. no. 140-143; Özudoğru 2020, 323.

¹³ Özsait 2007, 312; Beceren 2018, kat. no. 147; Özudoğru 2020, 315.

Artemis kabartması önünde taş örgü mekan izleri gözlemlenmiştir. 7 m genişliğinde 2,5 eninde izlenen mekan çevresinde seramik parçalarına ve kırık durumda bir eşik bloğuna rastlanmıştır. Alanın açık hava tapınımı ile ilintili olduğu düşünülmektedir.

Kapı Mevkii (Fig. 5a)

Yazır Gölü kuzeyinde Kapı mevkiinde, yan duvarları izlenebildiği kadarıyla, 3 sıra orta boy moloz taşlarla kuru duvarlar tekniğinde örülmüş ve büyük boyutlu işlenmemiş kayalarla kapatılan odanın üstü olasılıkla taş yığma ile örtülmüş, bir mezar odası belgelenmiştir. 1.90x5.30 m ölçülerinde olan mezar odasının derinliği toprak dolgusundan izlenebildiği kadar 1 m'dir.

Kapı mevkiinin güneyindeki kayalığın üzerinde ise, dörtgen teras duvarı izlenmektedir. Teras duvarının güney cephesi takip edilebilmektedir. Bu teras duvarının içinde ise yine moloz taşlarla kuru duvar örgüsü ile yapılmış duvarlara dair izler tespit edilmiştir. Teras duvarının uzunluğu 12 m yüksekliği 1 m'dir. Alanda seramik parçaları ile çatı kiremitleri izlenmektedir.

Büngüş Mevkii (Fig. 5b-d)

Yazır Gölü kuzeyinde Yağbasan Dağı doğusunda bulunan Büngüş mevkiinde moloz taşlardan oluşan mekanlar görülmektedir. Mekanların antik dönem geçici yerleşimi olduğu düşünülmektedir. Alanda Roma ve Geç Antikçağ çatı kiremitleri ve seramik parçaları gözlenmektedir.

Yazır Gölü kuzeyinde Büngüş mevki ile bağlantılı ve halk arasında tırnaklı yolu (çobanların hayvanları ile izlediği yol) olarak bilinen iki tarafı moloz taşlarla sınırlandırılmış (antik?) yol görülmektedir. Yol çevresinde seramik parçalarına rastlanmıştır.

Büngüş mevkiinde bulunan antik dönem geçici yerleşimi içinde 140x120 cm ölçülerinde bir blok üzerinde 3 adet Dioskur şapkasına benzer yüksek kabartma belgelenmiştir. Yüksek kabartma işlenen Dioskur şapkalarının tabanı yuvarlak yukarıya doğru konik biçimdedir.

Yazır Gölü kuzeyi Büngüş mevkiinde bulunan mekanların batı aksında, bir kayalık üzerinde göle bakar pozisyonda işlenmiş, akroter ve antefiksleri izlenen 103x35 cm ölçülerinde sunak kabartması gözlemlenmiştir. Sunak kabartmasının üzerinde herhangi bir yazıt görülmemiştir.

Alanda tespit edilen seramikler, Geç Hellenistik Dönem'e tarihlenen *echinus* tipi kaseler ile içe döndürülmüş dudak profili veren kase parçaları grup arasında tanıdık örnekleri oluşturmaktadır.

Yazır Köyü İçi

Yazır köyü içi kayalık alanda olasılıkla bir stel yuvası olduğu tahmin edilen bir niş izlenmiştir. Doğuya bakar pozisyonda izlenen niş 44x40 cm ölçülerinde 17 cm derinliğindedir.

Yazır köyü yayla yolu çıkışında yatan aslanlı lahit kapağı gözlemlenmiştir. Sonradan buraya getirildiği düşünülen kapak ters çevrilmiş ve içi oyularak yakın tarihe kadar dibek taşı olarak kullanılmıştır.

Fig. 5a. Kapı Mevkii Mezar Odası

Fig. 5b. Büngüş Mevkii Dioskur Şapkası (Yüksek Kabartma)

Fig. 5c. Büngüş Mevkii Sunak Kabartması

Fig. 5d. Büngüş Mevkii Antik Yol

İnönü Mevkii (Fig. 6a)

2017 yılında kabartmaları belgelenen¹⁴, Yazır Gölü'nün güneydoğusunda yer alan İnönü mevkiinin tepelik alanda mekan izlerine rastlanmıştır. Çatı kiremitleri ve seramik parçaları gözlenen alanda ışık ve ağırlık taşı belgelenmiştir.

Yazır Yaylası-İnönü mevkiinin üst kotunda bulunan tepelik alan üzerinde mekanlar ile kontekst oluşturan büyük moloz taşlardan yapılmış yüksek duvarlar gözlemlenmiştir. Roma Dönemi yol ağı ve güvenlik için kullanıldığı düşünülen duvarların görülebilen uzunluğu 35 m, genişliği 13 m, yüksekliği 95 cm'dir. Alanda rastlanan taş kesik izleri bu yapılar için gereken taşların aynı alandan sağlandığını göstermektedir. Duvarların içinde 4.10 m uzunluğunda 2 m genişliğinde mekan izlerine rastlanmıştır.

Duvarların alt kotunda 1.60 m uzunluğunda 80 cm genişliğinde ve 55 cm yüksekliğinde eşik taşı gözlemlenmiştir. Alanda, Roma ve Geç Roma dönemlerine tarihlenebilecek ince cidarlı kırmızı astarlı örneklerle birlikte sivri dipli *unguentarium* örneği ile İnönü mevkiinden ele geçen örnekler geniş bir tarih aralığına yayılmaktadır.

İnönü mevkiinin alt kotunda düzlük alanda kırık yatan aslanlı lahit kapağı, kırık girlandlı lahit teknesi ve podyum blokları incelenmiştir. Kırık lahit teknesi üzerinde 2 adet üzüm salkımı ve çelenk kabartması bulunmaktadır. Dolayısıyla bu tekne ve kapak şeması yukarıda değinilen yerel lahitlerle benzer olduğu görülmüştür.

Melemez Mevkii

Anbarcık Köyü yaylası Melemez mevkiinde taşlık alanda yapılan incelemelerde geç dönem seramik parçalarına çatı kiremitlerine ve mekan izlerine rastlanmıştır. Aynı alanda bir adet II. Theodosius Dönemi'ne ait ve MS 408-450 tarihleri arasından olduğu düşünülen bir bronz sikke bulunmuştur. Buna karşın bu alanda mekan izlerine rastlanmamıştır.

Yazır Höyük (Fig. 6b)

Yazır köyünde devam eden yüzev araştırmalarında Yazır köyü doğusunda tescilli Yazır Höyük olarak adlandırılan alanda incelemeler yapılmıştır. Alanda Erken Tunç Çağı ve Roma Dönemi seramiklerine rastlanılmıştır.

¹⁴ Dökü 2018, 267; Beceren 2018, kat. no. 129, 133-135, 146.

Fig. 6a. İnönü Mevkii Roma Dönemi Kale

Fig. 6b. Yazır Höyük

Fig. 6c. Kalegediği Mevkii Kale Yapısı

Fig. 6d. Kocakale Mevkii Kale Yapısı

Kalegediği Mevkii (Fig. 6c)

Yazır köyü güneydoğusunda bulunan Kale Gediği mevkiinde 1600 rakımlı tepede kale yapısı gözlemlenmiştir. İç ve dış kale izleri izlenen kalenin içerisinde moloz taş duvarları rahatlıkla okunabilen mekanlar izlenmiştir. Kesme ve moloz büyük taşlardan oluşan iç kale duvarlarının güneydoğu ve güneybatı surları tespit edilebilmiştir. 53 m uzunluğundaki güneydoğu surunun 1.3 m duvar kalınlığı, 2.5 m duvar yüksekliği, güneybatı surunun 51 m duvar uzunluğu, 1.3 m duvar kalınlığı, 3.5 m duvar yüksekliği ölçülebilmektedir. Üstte iç kale içerisinde kapı boşluğu izlenebilir. 12 m genişliğinde 16 m uzunluğundaki iç kale duvarı içerisinde moloz taş temelli mekanlar izlenmektedir. 2.15 m kapı genişliği olan yapının kuzeydoğusunda 12 m genişliğinde 10 m uzunluğunda ikinci bir mekan da görülmektedir. Dış sur yapısına bağlı 14 m genişliğinde 17 m uzunluğunda üçüncü mekan belgelenmiştir. Alan coğrafi olarak kuzey-güney, doğu-batı aksında hakim bir tepelikte inşa edilmiş, Kayabaş ve Yazır Köyü arasında yerleştirilmiş ve bu gün Antalya-Fethiye yolunu görmektedir.

Kocakale Mevkii (Fig. 6d)

Yazır köyü güneyinde, Söğüt'ün batısında ve Kayabaş köyünün kuzeyinde bulunan Kocakale mevkiinde 1800 m yükseklikteki dağlık alanda moloz küçük taşlardan yapılmış ve içinde herhangi bir mekan izine rastlanılmayan haberleşme ve gözetleme kalesi gözlemlenmiştir. İki büyük moloz taş arasına küçük molozlar doldurularak yapılan ve tepeyi çepeçevre sarmakta olan duvarların uzunluğu 415 m olarak ölçülmüştür. 2.20 m yüksekliğinde, 1.70 m kalınlığında olan duvarın içerisinde mekan izlenmemektedir. Bugün bile ana kavşak olan Söğüt kavşağını gözleyen bir taraftan Gölhisar Ovası'nı görürken diğer taraftan Teke Kozağacı'na kadar hakim olduğu izlenen alanın haberleşme ve gözetleme alanı olarak kullanıldığı düşünülmektedir.

Çavdır İlçesi Kızıllar Köyü Araştırmaları

Gözlencik Mevkii (Fig. 7a)

2018 yılında Kızıllar köyünde devam eden yüzey araştırmasına Gözlencik mevkiinde izlenen Dioskurlar ve Tanrıça kabartmaları ile devam edilmiştir¹⁵. Baraja bakar pozisyonda üç adet tescilli

¹⁵ Delemen 1995, 295-322; Beceren 2018. kat. no. 91-93; Özüdoğru 2020, 321.

yapılmış olan kabartmanın bulunduğu kayalık alanda 65x40 cm ölçülerinde olan üçüncü panel içerisinde 34 cm uzunluğunda işlenen yarım işçilikli Dioskurlar ve Tanrıça kabartması bulunmaktadır. Kuzeye bakar pozisyonda olan bu kabartmada Tanrıçanın giysisi okunamamaktadır. Pelerinli izlenen Dioskurların başlarındaki sivri külah ana tanrıçada da görülmektedir.

Kuzeydoğuya bakar pozisyonda üst üste panel içerisinde işlenen Dioskurlar ve Tanrıça kabartmalarının iyi işçilik olduğu görülmektedir. Üst panel beşik çatılı ve altında yazıt fragmanı izlenmektedir.

Alt panel içerisinde işlenen Dioskurlar pelerinli tasvir edilerek panel içerisinde girland bezemesi gözlenmektedir.

Eleğir Mevkii (Fig. 7b-c)

Kızıllar Yaylası Eleğir mevkiinde Erenler adı verilen tescilli yapılmış olan mağara üzerindeki kayalık alanda güneydoğuya bakar pozisyonda Dioskurlar ve Tanrıça kabartmaları gözlemlenmiştir¹⁶.

Panel 1. 60x35 cm panel içerisine 32 cm uzunluğunda işlenen Dioskurlar tunik giysili, pelerinli ve dizginleri tuttukları seçilebilmektedir. Tanrıça başı örtülü, seki üzerinde ve elbise kıvrımları belirgin tasvir edilmiştir. Kabartma üzerinde sıva izleri mevcuttur. Atın eyeri ve üzengisi belirgindir. Ayrıntılar çok iyi izlenebilmektedir.

Panel 2. 56x32 m panel içerisinde 21 cm uzunluğundaki figürler yoğun tahribattan dolayı tam olarak izlenememektedir.

Panel 3. 60x30 uzunluğunda ki panel içerisinde 27 cm uzunluğunda Tanrıça 2 cm seki üzerinde durmaktadır. Dioskurlar pelerinli ve hareketli tasvir edilse de ayrıntılar okunamamaktadır.

Panel 4. 57x23 cm uzunluğunda panel içerisine 20 cm uzunluğunda işlenen figürler içerisinde Tanrıça'da ayrıntılar okunamamakta, Dioskur kıyafetleri, atın yeleleri ve pelerin okunabilmektedir.

Mağara alanı önünde moloz taş duvarlara sahip mekan izleri, blok taşlar, çatı kiremitlerine ve seramik parçaları izlenebilmektedir. Döbel delikli blok parçaları, yivli ve kırık sütun parçaları ile ışık taşı gözlemlenmiştir. Alan içerisinde kaçak kazı çukurları belgelenmiştir.

Eleğir mevkii Dioskurlar ve Tanrıça kabartmalarının karşı kayalığında (batı) güneye bakar pozisyonda 40x26 cm uzunluğunda panel içerisinde 24 cm uzunluğunda Theoi Dikaioi kabartmaları izlenmiştir¹⁷. Ayrıntıları net izlenen figürler askeri kıyafet *khlamys* giydikleri gözlemlenmektedir. Sol ellerinde omuz üzerinde balta tuttıkları ve orantılı işlendikleri görülmektedir.

Kocamuğar Mevkii

Kızıllar Yaylası, Kocamuğar mevkiindeki su kaynağı üzerindeki kayaya işlenmiş 65x35 cm uzunluğundaki panel içerisinde Dioskurlar ve Tanrıça kabartmaları gözlenmektedir¹⁸. Doğuya bakar pozisyonda, 35 cm uzunluğunda işlenen figürlerden Tanrıça'nın örtülü tasvir edildiği görülmektedir.

Çakır Mahallesi Yatır Yeri Mevkii

Kızıllar köyü Çakır Mahallesi Eskiköy mevkiinde halk arasında 'yatır yeri' olarak bilinen geniş bir alanda yoğun çatı kiremitlerine, depolama kaplarına seramik parçalarına rastlanmaktadır. Alanda mimari ögeye rastlanılmamıştır. Alt kotunda yakın dönem mezarlık bulunmaktadır.

Kızıllar Köyü Yaylası

Kızıllar Yaylası ile Kozagaç Yaylası arasındaki yol güzergahı üzerinde 55x35 cm uzunluğunda panel içerisinde Dioskurlar ve Tanrıça kabartmaları izlenmiştir¹⁹. 8 cm podyum üzerinde tasvir edilen

¹⁶ Delemen 1995, 295-322; Beceren 2018. kat. no. 115-118; Özudoğru 2020, 321.

¹⁷ 2018 Yılı Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzev Araştırması Bakanlık Raporu. Ayrıca bk. Beceren 2018. kat. no. 139; Özudoğru 2020, 324.

¹⁸ 2018 Yılı Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzev Araştırması Bakanlık Raporu. Ayrıca bk. Beceren 2018. kat. no. 85; Özudoğru 2020, 321.

Tanrıça ve Dioskurlar at üzerinde görülür. Ancak atların bacaklarının uzun olması gövdelerine göre oldukça orantısızdır.

Fig. 7a. Gözlencik Mevkii Dioskurlar ve Tanrıça Kabartması

Fig. 7b. Eleğir Mevkii Dioskurlar ve Tanrıça Kabartması

Fig. 7c. Eleğir Mevkii Theoi Dikaioi Kabartması

Çavdır İlçesi Karaköy Araştırmaları

Yıkıklık Mevkii (Fig. 8a-b)

Çavdır ilçesi Karaköy köyünde devam eden yüzey araştırması Yıkıklık olarak adlandırılan mevkide güneye bakar pozisyonda giyimli, başı örtülü kadın büstü kabartması izlenmiştir²⁰. Göğüs üzerinde elbise kıvrımları belirgin olan figürün saçları kulak hizasında toplandığı görülmektedir. 15 cm baş uzunluğu 35x30 cm omuz genişliğini ölçülen kabartmanın yüz kısmı kırılmıştır.

Yıkıklık mevkiinin kadın büstü kabartmasının alt kotunda ters dönmüş kaya üzerinde elinde şimşek demeti tutan yerel işçilikli Zeus kabartması gözlenmiştir²¹. 57x50 cm uzunluğunda olan Zeus kabartması yuvarlak panel içerisine işlenmiştir. Sakallı işlenen Zeus'un sağ kolu omuzdan düz inerken sol kolu kıvrılmış ve elinde şimşek demeti tutmaktadır. Şimşek demeti 35 cm uzunluğunda 16 cm genişliğindedir. Üst kotunda akıtma oyuğu ve dübel deliği bulunan işlenmiş kaya izlenmiştir.

Pazarcıkdağı Mevkii (Fig. 8c)

Karaköy köyünün Düğger Mahallesi üzerindeki Pazarcık Dağı mevkiinde taş yığma tümülüsler gözlenir. Güneybatı-kuzeydoğu doğrultulu uzanan taş yığma tümülüslerin çapları alınarak numara-

¹⁹ 2018 Yılı Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırması Bakanlık Raporu. Ayrıca bk. Beceren 2018. kat. no. 79; Özudoğru 2020, 32.1

²⁰ 2018 Yılı Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırması Bakanlık Raporu. Ayrıca bk. Beceren 2018. kat. no. 144; Özudoğru 2020, 316-317.

²¹ 2018 Yılı Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırması Bakanlık Raporu. Ayrıca bk. Beceren 2018. kat. no. 119; Özudoğru 2020, 324.

landırılmıştır. Alanda Roma Dönemi'ne tarihlenen seramikler gözlenmektedir. Yerleşim izine rastlanmayan alanda tümölüslerin hepsinin kaçak kazılarla açıldığı görölmüştür.

Pazarcık Tümölüsleri:

1'nolu Tümölüs: 7.40 cm	6'nolu Tümölüs: 10 m
2'nolu Tümölüs: 9.30 cm	7'nolu Tümölüs: 7.30 cm
3'nolu Tümölüs: 9.60 cm	8'nolu Tümölüs: 8.70 cm
4'nolu Tümölüs: 11.50 cm	9'nolu Tümölüs: 12.30 cm
5'nolu Tümölüs: 7.10 cm	10'nolu Tümölüs: 10 m

Mığargözü Mevkii (Fig. 8d)

Karaköy Düğer Mahallesi Mığargözü mevkiinde güneye bakan kayalık alanda olasılıkla Roma Dönemi taş ocağı gözlemlenmiştir. Alanda yüksekçe bir kayanın tüm yüzlerinde izlenen kaya kesme izleri görölürken, ön tarafta 2.20x40 cm ölçülerinde tam olarak kayadan koparılmamış bir sütun gözlemlenmiştir.

Mığargözü mevkiinin kuzey yamacı kayalık alan önünde eşik taşı belgelenmiştir. 80x50 cm ölçülerinde olan eşik taşının bulunduğu alanda yoğun seramik parçaları gözlenmektedir. Mığargözü mevkiinde tarım arazisi olarak kullanılan alanda yoğun moloz taş ile yapılmış mimari kalıntılar seramik ve çatı kiremitleri izlenmiştir. Alanda Roma, Geç Antikçağ ve yakın döneme ait yoğun seramik parçalarına, depolama kaplarına, çatı kiremitlerine rastlanmaktadır. Alanın yakın döneme kadar kullanım gördüğu düşünölmektedir.

Üyük Mevkii (Fig. 9a-b)

Karaköy-Bölmepınar (Dengere) Köyü yol üzeri güneybatı yamacında Üyük olarak adlandırılan mevkide kaya üzerinde Zeus şimşek demeti kabartması gözlemlenmiřtir²². 97x30 cm ölçülerinde 10 cm derinliğinde tonozlu bir niş içerisine işlenen şimşek demeti 30 cm uzunluğunda 17 cm genişliğindedir.

Üyük mevkiinin üst kotunda doğu-batı doğrultulu teras duvarı incelenmiştir. 1 m genişliğinde 2.50 m yüksekliğinde ölçülebilir teras duvarının iç kesiminde de moloz taş mekanlar gözlemlenmiş ve alanın bir çiftlik yerleşimi olarak kullanıldığı düşünölmektedir. Alanın doğu yükseltisi boyunca Roma Dönemi'ne tarihlenen yoğun çatı kiremitleri ve seramik parçaları izlenmektedir.

Bölmepınar (Dengere) Köyü Araştırmaları

2018 yılı araştırmaları Bölmepınar köyünde yapılan incelemelerde ilk olarak bölgenin en önemli İslami eserlerinden biri olan Selçuklu Dönemi'ne ait Dengere Camii incelenmiştir. Cami yapımında kullanılan çok sayıda Roma Dönemi'ne tarihlenen yazıtlı sunaklar, sütunlar ve blok taşlar belgelenmiştir.

Fig. 8a. Yıkıklık Mevkii Kadın Büstü Kabartması

Fig. 8b. Yıkıklık Mevkii

²² 2018 Yılı Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzev Araştırması Bakanlık Raporu. Ayrıca bk. Beceren 2018. kat. no. 121; Özüdoğru 2020, 324.

Fig. 8c. Pazarcıkdağı Mevkii Taş Yığma Tümüsü

Kadın Büstü Kabartması

Fig. 8d. Miğargözü Mevkii Taş Ocağı

Aşağısazak Mevki

Bölmepınar köyü Çomaklı Beli güney yamacında bulunan aşağı Sazak mevkiinde aslan ayaklı podyum bloğu gözlemlenmiştir. Alan yakın dönem yörük mezarlığı olarak kullanılmıştır. Tarla sahibi tarafından Burdur Müzesi'ne yatan aslanlı lahit kapağı gittiği bilgisi alınmıştır.

Yel Değirmeni Mevki

Bölmepınar köyü güneybatı yönünde Yel Değirmeni olarak adlandırılan tepelik alanda taş yığma tümüsü incelenmiştir. 21 m çapı ölçülen tümülüsün eski kaçak kazılarla açıldığı görülmüştür.

Bölmepınar (Dengere) Köy İçi

Bölmepınar köyü mezarlığı içerisinde sütun altlığı belgelenmiştir. 55x55 cm ölçülerinde olan sütun altlığının dübel deliği sonradan genişletilerek işlik taşı olarak kullanıldığı düşünülmektedir.

Bölmepınar köyünde gözlenen çeşme yapısında mimari blok? ve havuz kısmında 2.40x 70 cm ölçülerinde lahit teknesi incelenmiştir. Aynı alanda ev yapımında kullanılmış 50x50 cm ölçülerinde aslan ayaklı lahit podyumu gözlemlenmiştir.

Söğüt Kasabası Araştırmaları

Üyük Mevki

Kasaba mezarlığında Üyük adı verilen tescil kaydı bulunan Höyük incelenmiştir. Alanda Tunç Çağı'na tarihlenen seramikler gözlenmektedir.

Fig. 9a. Üyük Mevkii Zeus Şimşek Kabartması

Fig. 9b. Üyük Mevkii Teras Duvarı

Fig. 9c. Yeldeğirmeni Mevkii Taş Yığma Tümölüs

Fig. 9d. Söğüt Kasabası Kline Sahneli Stel

Söğüt Kasabası (Fig. 9d)

Kasaba içinde daha önce jandarma binası olarak kullanılan alanda giriş kapısı yanında kline sahneli mezar steli görölmektedir. 78 cm uzunluğunda 48 cm çapında olan stel üzerinde 40x29 cm ölçülerinde bir niş içinde kline üzerinde yatan erkek figürü ve yanında ayakta duran kadın figürü izlenmektedir. Stel çimento ile sabitlenerek üzeri kireç ile boyanmıştır. Bu nedenle altında izlenen yazıtlar tam olarak okunamamıştır.

Sarnıç Mevkii (Figs. 10a-b)

Söğüt kasabası Sarnıç mevkiinde bulunan su kaynağı üstündeki kayalık alanda kuzeydoğuya bakar pozisyonda 55x46 cm ölçülerinde kırık stel kabartması görölmektedir. Üst kotunda ise seyirciye göre solunda kalkan kabartması ile sağında akroterleri ve antefiksleri izlenen üçgen alınlıklı girlandlı stel kabartması bulunmaktadır. 117x123 cm ölçülerinde çerçeve içerisine işlenen kalkan 119x60 cm, stel 117x54 cm olarak ölçölmektedir.

Sarnıç mevkiinin güneybatısında kayalık alanda 1x1m alan içerisine akroterleri ve antefiksleri izlenen kuzeye bakar pozisyonda yan yana iki adet girlandlı, alınlıklı stel kabartmaları gözlemlenmiştir.

Taşyol Mevkii (Fig. 11a-c)

Sarnıç mevkiinin kuzeyinde 'taş yol' olarak adlandırılan mevkide güneybatı yönüne bakar pozisyonda tescilli olan ve Thomas Corsten tarafından yayını yapılmış Likya kaya mezarı gözlemlenmiştir. Mezar iki klineli ve yastık kısmı okunmaktadır.

Taş yol mevkiinin üzerinde kayalık alanda doğuya bakar pozisyonda panel içerisine işlenmiş tescilli olan Dioskurlar ve Tanrıça kabartmaları (63x74 cm) ile 4 satır yazıt (27x40 cm) olan ikinci bir panel gözlemlenmiştir. Dioskurlar at üzerinde değil ayakta betimlenmişlerdir²³. Atlar cepheden verilerek kuzey-güney doğrultusundadır. Yazıt doğal tahribattan dolayı okunamamaktadır.

Dioskurlar ve Tanrıça kabartmasının batısında devam eden taş yol izleri görölmektedir. Taş yol olarak adlandırılan mevkiinin Yazır, Söğüt ve Kayabaş yerleşimleri için antik dönemde kavşak konumunda olduğu düşünölmektedir.

Kılıçtaş Mevkii (Fig. 12a)

Söğüt kasabası kuzeydoğusunda Kılıçtaş olarak adlandırılan mevki dağlık alanda Roma Dönemi'ne tarihlenen üzeri taş yığma ile kapatıldığı etrafındaki moloz yoğunluğundan anlaşılan kaya mezarı gözlemlenmiştir. Batıya bakan mezarın yastık bölümü izlenen iki klineli bulunmaktadır. Mezarın üst duvarında dikdörtgen açıklık bulunmaktadır. Kapı bölümünden ayrı olarak işlenen bu açıklığa mezar

²³ Corsten – Hülde, 2014, 272; Beceren 2018. kat. no. 83.

kapağı konduğu, alan etrafında bulunan yoğun moloz taşlardan dolayı da üstünün örtülerek tümülüs mezar formunda kullanıldığı düşünülmektedir.

Fig. 10a. Sarnıç Mevkii İkili Stel Kabartması

Fig. 10b. Sarnıç Mevkii Stel-Kalkan Kabartması

Fig. 11a. Taşyol Mevkii Yol İzleri

Fig. 11b. Taşyol Mevkii Yol İzleri

Fig. 11c. Taşyol Mevkii Yol İzleri

Yel değirmeni Mevkii (Fig. 12b)

Sarnıç mevkisinin güneybatısında 'yel değirmeni' olarak adlandırılan alanda tescilli olan taş yığma tümülüs incelenmiştir. Tümülüsün alt kotunda kırık lahit kapağı (1.30x1.10 cm yük. 45 cm) ve lahit teknesi (1.30x1.30 cm yük. 45 cm) gözlemlenmektedir. Taş yığma tümülüsün içinde bu lahdin yerleştirildiği düşünülmektedir. Söğüt Gölü'ne bakar pozisyonda olan Kocakale Dağı'nın kuzeybatısında yer alan tümülüs 18 m çapında olup eski kaçak kazılarla tahrip edildiği görülmüştür.

Kaleönü Mevkii (Fig. 12c)

Kocakale Dağı'nın kuzeydoğusu, Söğüt kasabasının güneyinde yer alan Kaleönü mevkiinde, tepelik alanda mezar odası duvarları ve çatısının bir kısmı okunan ve tescilli olan taş yığma tümülüs gözlemlenmiştir. Moloz taş örgü duvar odasına (2.50x1.20 cm Yük. 1.10 cm) ve çatısında az işlenmiş moloz taşlara (1.50x1.50 m Yük. 60 cm) sahip taş yığma tümülüs 16 m çapındadır.

Deliktaş Mevkii (Fig. 13a-b)

Söğüt kasabası güneybatısında yer alan Deliktaş mevkiinde *khamosorion* mezar incelenmiştir. Kuzey güney doğrultulu işlenen *khamosorion* mezarın yastık bölümü okunmaktadır. Mezarın 150 cm uzunluğu 70 cm genişliği 25 cm kalınlığı ölçülebilmektedir.

Deliktaş mevkiinin alt kotunda tarım alanı olarak kullanılan alandan taşınmış iki adet lahit kapağı ile tekne kırığı parçaları gözlemlenmektedir. 2.17 cm uzunluğunda 1.08 cm genişliğinde ölçülebilen lahit kapağı aslanlı tasvir edilmiştir. 2.20 cm uzunluğunda 96 cm genişliğinde olan lahit kapağı ise beşik çatılıdır. Akroter ve antefiksleri izlenen lahit kapakları yanında bir adet kırık lahit teknesi parçası ve 4 adet podyum bloğu görülmektedir.

Khamosorion mezar üst kotunda mekan duvarı izleri görülmektedir. Alanda yoğun seramik parçalarına ve çatı kiremitlerine rastlanılmaktadır. Yakın döneme de tarihlenen seramikler alanın uzun zaman kullanım gördüğünü göstermektedir.

Fig. 12a. Kılıçtaş Mevkii, Roma kaya mezarı

Fig. 12b. Yeldeğirmeni Mevkii, taş yığma tümülüs

Fig. 12c. Kaleönü Mevkii, taş yığma tümülüs

Sarnıç Mevkii (Fig. 14a-d)

Sarnıç mevkiinin güneyinde kayalık alanda Theoi Dikaioi kabartması gözlemlenmiştir. 70 cm genişliğinde 45 cm uzunluğunda çerçevesiz panel içerisine işlenen kabartma içerisinde üçlü Theoi Dikaioi ve seyirciye göre solda giyimli, ayakta duran Tanrıça figürü bulunmaktadır. Doğal tahribattan dolayı Theoi Dikaioi figürlerinin ellerinde balta izlenmemektedir.

Alanın 2 m güneyinde bir kısmı kırık *khamosorion* mezar izlenmektedir. 175 cm uzunluğunda 55 cm genişliğinde olan *khamosorion* mezar yastık kısmından ayak kısmında doğru daralmaktadır.

Sarnıç mevkiinin kayalık alanda güneye bakar pozisyonda yan yana betimlenmiş iki stel kabartması gözlemlenmiştir. Stel kabartmalarının arasında seki üzerinde giyimli erkek figürü bulunmaktadır. 120x145 cm çerçeve içerisine işlenen akroterleri izlenen stel kabartmalarının üçgen alınlıklı, seyirciye göre sağ taraftaki stel içerisinde girland ve kısa kılıç ya da kama kabartması izlenmektedir.

Sarnıç mevkiinde kayalık alanda izlenen stel kabartmaları ile 10 m mesafede 1.30x1.15 cm ölçerinde çerçeve içerisine Kocakale mevkiine (güney) bakar pozisyonda yan yana işlenmiş alınlıklı iki adet stel kabartması daha gözlemlenmiştir. Alınlık üzerinde akroterleri izlenen stel kabartmalarının içerisinde 10 cm çapında kalkan ve altında 4 cm kalınlığında girland kabartması bulunmaktadır. Sarnıç mevkiindeki su kaynağının doğusunda, 140 m uzaklıkta yol kenarında aslanlı lahit kapağı izlenmiştir. 2 m uzunluğunda 75 cm genişliğinde ve 80 cm yüksekliğinde ölçülen lahit kapağında aslanın baş kısmı kırıktır.

Sonuç

2018 yılı Uylupınar Erken Kibyra yüzey araştırmalarının amacı; 2016 yılında başlayan ve Gölhisar ile Çavdır ilçeleri yüksek yayla yaşam biçimleri dönemlere göre ayırıştırarak yerleşimler, yol ağları, savunma sistemleri, inanç biçimleri ve kentler arası ilişki ve territoryum sorunlarını kültür varlıklarıyla anlamlandırabilmektir. Bu yılki çalışmalarla birlikte yüksek yayla kültürlerinin, hayvancılıkla uğraşlarını ve bu ekonomik getiri sonucu dikey ve yatay göç yollarını hem tespit edilen geçici yerleşimlerle hem de bu yerleşimler arasında kurdukları yol ağlarını Kibyrtis Bölgesi'ndeki en

yoğun izlenen kaya kabartmaları ile anlaşılmaya çalışılmıştır. Bu çalışma 2019 yılında Balboursa ve Boubon kentlerinden kuzeye doğru ilerlediği zaman büyük oranda açığa kavuşmuş olacaktır.

Fig. 13a. Deliktaş Mevkii Khamosorion Mezar

Fig. 13b. Deliktaş Mevkii Lahit Kapakları

Fig. 14a. Sarnıç Mevkii Stel Kabartması

Fig. 14b. Sarnıç Mevkii Theoi Dikaioi Kabartması

Fig. 14c. Sarnıç Mevkii Aslanlı Lahit Kapağı

Fig. 14d. Sarnıç Mevkii Khamosorion Mezar

BİBLİYOGRAFYA

- Beceren 2018 N. Beceren, *Kibyrtis ve Çevresi Kaya Kabartmaları*. Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Burdur 2018.
- Corsten 2002 T. Corsten, *Die Inschriften von Kibyra*. Band I. Bonn 2002.
- Corsten – Hüllden 2014 T. Corsten – O. Hüllden, “Forschungen in der Kibyrtis im Jahre 2012”. *AST XXXI/2* (2014) 272-286.
- Delemen 1995 İ. Delemen, “Lykia-Kabilia-Pisidia Bölgesinden Roma Dönemi Dioskurlar ve Tanrıça Kabartmaları”. *Bellekten* 59 (1995) 295-322.
- Dökü 2017 F. E. Dökü, “2017 Yılı Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırması Raporu”. *ANMED* 16 (2018) 260-267.
- Dökü 2019 F. E. Dökü, “2017 Yılı Uylupınar (Erken Kibyra) Yüzey Araştırması Raporu”. *AST XXXVI/1* (2019) 513-530.
- Kültür Envanteri Ek Kitabı 2017 T.C. Burdur Valiliği, *Kültür Envanteri Ek Kitabı*. 2017.
- Özsait 2008 M. Özsait, “2006 Yılı Burdur ve Isparta İlleri Yüzey Araştırmaları”. *AST XXV/2* (2008) 307-322.
- Özüdoğru 2020 Ş. Özüdoğru, *Kibyra, Kibyra Maior/Caesarea Cibyra. Kibyra Kazı ve Araştırmaları Monografi Serisi I*. İstanbul 2020.
- Petersen – von Luschan 1889 E. A. H. Petersen – F. von Luschan, *Reisen im südwestlichen Kleinasien. Vol. II, Reisen in Lykien, Milyas und Kibyrtis*. Vienna 1889.
- Smith 1997 T. J. Smith, “Votive Reliefs from Balboursa and Its Environs”. *AS* 47 (1997) 3-49.